

KLIMA- OG MILJØUDVALGET

Klima- og Miljøudvalget varetager følgende opgaver:

- Klimaindsats, både CO₂-reduktion og klimatilpasning
- Strategisk energiplanlægning
- Myndighedsopgaver vedrørende miljøgodkendelser, miljøtilsyn, jord, vand, varme, spildevand og kystbeskyttelse
- Miljøforanstaltninger
- Naturforvaltning
- Renovation
- Kollektiv trafik

Klima- og Miljøudvalgets opgaver er reguleret efter en række love og bekendtgørelser, herunder blandt andet miljøbeskyttelsesloven, spildevandsbekendtgørelsen, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, jordforureningsloven, kystbeskyttelsesloven, vandløbsloven, indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og varmemeforsyningsregler.

Klima- og Miljøudvalgets udgifter omfatter både det skattefinansierede og det brugerfinansierede område. Udgifter på det skattefinansierede område knytter sig til miljø- og klimaindsatsen, naturforvaltningen samt kollektiv trafik. Det brugerfinansierede område vedrører renovation og rottebekæmpelse.

OPGAVER OG ØKONOMI

I mio. kr. (2021-priser) +=indtægter -=udgifter	2021 udgifter	2021 indtægter	2021 netto	2022	2023	2024
Fælles område	0	0	0	0	1	1
Miljø	-17	3	-14	-14	-14	-14
Renovation	-99	101	2	2	2	2
Busdrift	-69	0	-69	-69	-69	-69
Naturforvaltning	-7	0	-7	-7	-8	-8
Klima- og Miljøudvalget i alt	-192	103	-89	-89	-88	-88
Indeks			100	100	99	98

Tabellen oven for viser Klima- og Miljøudvalgets nettoudgiftsbudget i perioden 2021-2024.

Klima- og Miljøudvalgets nettobudget udgør i alt 89 mio. kr. i 2021. Den største nettoudgiftspost er busdrift med 69 mio. kr. Klima- og Miljøudvalget omfatter desuden det brugerfinansierede område renovation med et udgiftsbudget på 99 mio. kr., som finansieres ved brugernes betaling for renovation.

UDVIKLINGSTENDENSER

De væsentlige udviklingstendenser på klima- og miljøområdet, som vil præge 2021, er:

Affaldsordning for private husstande

Vi skal i 2021 lægge os fast på implementeringstidspunkt for den nye affaldsordning med de 10 fraktioner udmeldt af staten. Der skal desuden fastlægges standardbeholderopstilling for husejere, og samarbejde med ARGO om en ensretning af fraktioner, der blandes eller holdes adskilt, skal

beslutes. I 2021 kigger vi forsat på nye kommunikationskanaler, modeller og strategier for at aktivere borgerne mere i de lokale løsninger og kampagner.

Forsøg med husstandsindsamlet plast i 2020/21

I februar 2021 afsluttes forsøg med husstandsindsamlet plast. Erfaringerne skal indgå i forslag til modeller for de kommende 10 fraktioner til politisk vedtagelse.

Affaldskuber

De sidste kuber til glas og papir nedlægges som led i optimering af vores ordninger.

Ny Affalds- og ressourceplan for 2022-2027

I 2021 skal der arbejdes videre med indhold og retning for ny Affalds- og ressourceplan for perioden 2022-2027.

Øget fokus på håndtering af bygge- og anlægsaffald

Øgede nationale krav til håndtering af bygge- og anlægsaffald har siden 2016 medført, at antallet af sager om anmeldelse af bygge- og anlægsaffald er steget markant. I 2021 forventes et stigende antal sager og fortsat fokus på området.

Vand- og Klimatilpasningshandleplan

Vand- og klimatilpasningsstrategien er fra 2012 og er udmøntet i en række *Vand- og Klimatilpasningshandleplaner*. Seneste Handleplan er for 2020-2023 og blev politisk vedtaget i juni 2020. Handleplanen revideres årligt. Handleplanen indeholder bl.a. indsatser for tilpasning til øgede regnmængder og stigende vandstand i fjorden, så risikoen for oversvømmelser reduceres. Fokus i 2021 er særligt på 1) begrænsning af overløb til fjorden, 2) bedre datagrundlag og kvalificering af de indsatser i byerne, som er nødvendige og skaber merværdi, samt 3) tiltag i de områder, hvor vi er klar. Se handleplanen her: https://roskilde.dk/sites/default/files/Opdateret_handleplan_2020-2023_4_maj.pdf

Vandområdeplaner (2021 - 2027)

De statslige vandområdeplaner for 2021-2027 udsendes, og de lokale indsatser forventes fastlagt geografisk af miljøministeren i en særskilt bekendtgørelse. Der sker fortsat en statslig refusion af kommunens udgifter til indsatser i vandløb mv. Vandområdeplaner sætter rammer og mål for vandløbs-, spildevands- og grundvandsindsatser.

Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Arbejdet med at udarbejde en samlet indsatsplan for grundvandsbeskyttelsen i Roskilde Kommune fortsætter i 2021. Kommunerne er desuden pålagt, jf. tillæg til pesticidaftalen af 11. januar 2019, at risikovurdere og afsøge muligheder for frivillige aftaler på arealer, hvor der sker erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Denne opgave varer fra 2020-2022. Herefter vil staten vurdere, hvor langt kommunerne er nået med de frivillige aftaler og beskyttelsen i BNBO. Opgaven vurderes umiddelbart at omfatte 43 BNBO'er og ca. 89 lodsejere.

Indsatser til fremme af bæredygtige vandforhold og supplerende driftstiltag for vandløb

Arbejdet med vandløbsvedligeholdelse, bæredygtig vandindvinding og helhedsorienteret vandløbsprojekter fortsætter med grundejerdialog og anlægsprojekter. Projekterne har til formål at skabe synergieffekt mellem vandplanstiltag, vandløbsforbedringer, klimatilpasning og mere overordnet natur- og rekreative interesser.

Genanvendelse af jord i byen

I forbindelse med bygge- og anlægsarbejder flyttes store mængder jord over lange afstande med CO₂ belastning til følge. Forvaltningen vil i 2020-2024 sætte fokus på, hvordan mængden af overskudsjord kan minimeres, og opgravet jord kan bruges lokalt. Forvaltningen deltager i et større EU-projekt i samarbejde med blandt andet RUC, Gate21, Bygherreforeningen og Høje Taastrup Kommune, hvor jord indgår som en affaldsstrøm på lige fod med bygningsmaterialer mv.

Lossepladsgas i bynære deponier

I Roskilde bymidte er der en række gamle deponier, hvor data om lossepladsgas og risikovurdering ift. boliger er meget sparsomme. I 2019 startede et samarbejde med Region Sjælland om at lokalisere områder med lossepladsgas. Resultaterne indgår i Region Sjællands prioritering og vurdering af 1) om der skal udføres yderligere undersøgelser for lossepladsgas samt 2) vurdering af risiko for boliger og eventuelle behov for afværge. Samarbejdet fortsætter i 2021.

Kystbeskyttelse

Kommunerne blev med den nye kystbeskyttelseslov i 2018 myndighed for tilladelse til kystbeskyttelses anlæg, herunder lovliggørelse af ulovlige anlæg. Forvaltningen har modtaget en række ansøgninger på enkeltejendomme, som ønsker at udvide eller etablere kystbeskyttelse. Inden sagerne behandles skal der skabes et vidensgrundlag, så det sikres, at de individuelle løsninger 1) ikke hindrer offentlig adgang langs kysten og 2) skaber øget erosion eller oversvømmelse på nabejendomme. I 2020 påbegyndte forvaltningen forarbejderne til et administrationsgrundlag for kystbeskyttelse, og arbejdet fortsætter i 2021.

Rottebekæmpelse

Rottebekæmpelsen skal i EU-udbud i løbet af 2021, med kontraktstart 1. januar 2022. Der skal også udarbejdes en ny

rottehandleplan der skal være gældende for perioden 2022-2024.

Naturforvaltning

Registreringen af § 3-områder er afsluttet, og de mange besøg hos borgere har resulteret i aftaler om naturforbedringer - som fx afgræsning og gravning af vandhuller - der er i gang med at blive realiseret. I det fredede Værebros Ådal fortsættes arbejdet med naturpleje, og i 2021 forventes en plejeplan for området vedtaget. Nogle af stierne, der er vedtaget i fredningen, er etableret i 2020, og realisering af de resterende forventes afsluttet i 2021. Plejeplan og etablering af stier ved det fredede Ledreborg Allé afventer domstolens afgørelse om fredningen.

Grøn Blå Strategi

Den nye Grøn Blå Strategi og handleplan er vedtaget. I 2021 lægges planer for fremtidige strategiske opkøb og udtag af arealer til skov og natur med fokus på klima og biodiversitet. Der arbejdes bl.a. med omlægning af landbrugsjord til natur og der samarbejdes med Hofor og Naturstyrelsen om en fordobling af projektarealet for Himmelev Skov. Der er fokus på at videreudvikle de bynære naturområder, blandt andet Himmelsøen, Lynghøjsøerne, Store Hede og Hedeland, samt Sankt Hans området. Der arbejdes med at forbedre stiforbindelser ved blandt andet Svogerslev, Viby og i Værebros Ådal. Der er desuden fokus på biodiversitet i byerne, pleje af truede arter, samt naturpleje i samarbejde med borgerne. Vandløbsprojektet med forlængelse af Langvad Å skal - ligesom nye projekter i Viby Å, Hove Å og Maglemose Å - realiseres i 2021. Der samarbejdes med Nationalparken om udvikling af Skjoldungestien og stenrev i Roskilde mv.

Strategisk Klima- og Energiplan 2019-22

En sammenhængende *Strategisk Klima- og Energiplan 2019-2022* med visioner, klare mål og strategiske pejlemærker samt tilhørende handlingsplan er vedtaget i byrådet i 2019. Strategi og de toårige handleplaner arbejder med indsatser inden for de tre temaer 1) Grønne løsninger hos borgere og erhverv 2) En bæredygtig kommune og 3) Grøn omstilling af energisystemer. I efteråret 2020 fik Roskilde Kommune godkendt sin DK2020 plan for CO₂-reduktion og klimatilpasning (se senere). I foråret 2021 skal byrådet vedtage handleplan for 2021-22.

Klimaråd, Klimafond, Klimapris og Miljøpuljen Roskilde

Klimarådet inspirerer og rådgiver Klima- og Miljøudvalget om klimaindsatsen. Klimafonden støtter økonomisk op om forskellige udviklingsprojekter. Det er Klimarådet, som stiller forslag om, hvordan Klimafonden og "klimamillionen" skal anvendes.

Klimarådet uddeler også Klimapris 2021 til én eller flere virksomheder, som har gjort en særlig indsats for omstilling til grøn og bæredygtig produktion og har lokal forankring.

Miljøpuljen støtter op om foreninger og institutioners miljøprojekter. Disse midler uddeles administrativt efter ansøgning.

Videreførelse af energieffektiviseringer og -reoveringer samt partnerskabet Grøn Puls

Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til at fremme indsatser blandt borgere og virksomheder med henblik på at reducere energiforbrug til transport, boliger og adfærd. Heraf vil de 0,2 mio. kr. ligesom tidligere år være Roskilde Kommunes medfinansiering til videreførelse af markedsføring, netværk og formidling i *Grøn Puls partnerskabet* mellem Roskilde Kommune, Fors A/S, Boligselskabet Sjælland og Erhvervsforum Roskilde. Partnerskabet har fokus på energieffektivisering og energireovering hos forskellige målgrupper. Se mere om Grøn Puls [her](#).

Grønne samarbejder

Midlerne er disponeret til kontingent til partnerskabet i Gate 21, en årlig temaindsats i Grøn Puls Partnerskabet samt til indsatser og øgede dokumentationskrav i Global Covenant of Mayors i forlængelse af klima- og energihandlingsplanen.

Busser og elbusser

I 2021 fortsætter både den almindelige rutedrift - herunder driften med elbusser på ni kommunale bybuslinjer - og den åbne flexturordning. Det er i 2020 besluttet, at en række tværkommunale buslinjer med driftsstart i 2022 skal udbydes som emissionsfrie (el- eller brintbusser).

POLITISKE MÅL

Klimamål i Strategisk Klima- og Energiplan 2019-2022

Strategien har følgende klimamål; CO₂-neutral el- og fjernvarmeforsyning i 2030, CO₂-neutral individuel opvarmning i 2035, CO₂-neutral kommune som virksomhed i 2035 og CO₂-neutral kommune som geografisk område i 2040.

Årlig 2% CO₂-reduktion

Roskilde Kommune er Klimakommune, jf. aftale med Danmarks Naturfredningsforening. Med aftalen skal Roskilde Kommune reducere CO₂-udledningen med 2% om året til og med 2025 (basisår 2007) fra kommunen som virksomhed.

DK2020 kommune

Roskilde Kommune er blandt de første kommuner, som blev "DK2020 kommune". Med det har vi forpligtet os til a) CO₂ reduktionsplaner, der sandsynliggør nuludledning senest i 2050 og b) til som en mindre by/kommune at afprøve C40's internationale standard.

Der er udarbejdet en rapport efter DK2020 standard, som er suppleret med en scenarieanalyse. Det kan konkluderes 1) at det er realistisk at nå parisaftalens mål om CO₂-neutralitet i 2050 og 2) at vi kan komme tæt på vores eget mål om CO₂-neutralitet i 2040. DK2020 rapporten udpeger også varme, transport samt landbrug og arealanvendelse som temaer, der skal have endnu mere opmærksomhed i den kommende handleplan for CO₂-reduktion 2021-22.

NYT I BUDGET 2021

Rammebesparelse på 1,22 mio. kr.

Der er i Budget 2021 vedtaget en samlet rammebesparelse i kommunen på 55,0 mio. kr. fordelt ligeligt på alle driftsområder, hvilket svarer til en reduktion på knap 1,5 pct. på alle kommunens serviceområder (løn- og driftsrammer). Besparelsen på Klima- og Miljøudvalgets område er 1,22 mio. kr. i 2021 og frem, som er fordelt forholdsmæssigt på udvalgets budget.

Nye tiltag/budgetudvidelser

Der er ikke nye tiltag/budgetudvidelser.

De væsentligste anlægsprojekter

Grøn Blå Strategi, diverse vandindsatser og jordforurening

Der arbejdes med områderne med uændrede budgetter i forhold til tidligere år på 1,7 mio. kr. til Grøn Blå Strategi, 0 mio. kr. (1,5 mio. kr. i både ud- og indtægtsbudget) til indsatser i forbindelse med vandområdeplaner, 0,6 mio. kr. til genopretning af vandløb og 0,4 mio. kr. til jordforurening.

Arealopkøb mv

Fra 2022 og frem er der årligt afsat en pulje på 5 mio. kr. til opkøb af landbrugsarealer i samarbejde med forsyningselskaber, Naturstyrelsen m.fl. med henblik på at etablere skov og natur og opnå bedre biodiversitet, CO₂-optag og rekreativ værdi. I 2021 skal der laves en plan for anvendelse af de første års midler.

NØGLETAL

Nøgletalsbeskrivelse	Regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021
Restaffald (dagrenovation) kg/år pr. husstand	300	300	277
Papir/Karton kg/år pr. husstand	71	68	58
Glasemballage kg/år pr. husstand	51	49	52
Jern/Metal kg/år pr. husstand	10	10	10
Madaffald kg/år pr. husstand	145	145	144